

ไข้หวัดใหญ่ 2009

โรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ 2009 มีชื่อเรียกในประเทศต่างๆ หลายชื่อ คือ ไข้หวัดเม็กซิโก ไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ เอชวันเอ็นวัน 2009 ไข้หวัดใหญ่จากสุกร (Swine Influenza) เป็นต้น เป็นไข้หวัดใหญ่ ชนิดเอ ตามปกติมีการระบาดในหมู่นั้น สามารถพบได้ทั้งในหมูเลี้ยงและหมูป่า ซึ่งมีหลากหลายสายพันธุ์ ทั้ง H1N1, H1N2 และ H3N2 แต่บางครั้งหมูอาจมีเชื้อไข้หวัดอยู่ในตัวมากกว่า 1 ชนิด ซึ่งอาจทำให้เกิดการผสมกันของยีนได้ ทำให้เกิดเป็นไวรัสชนิดใหม่ที่สามารถข้ามสายพันธุ์มาติดต่อยังมนุษย์ได้ เริ่มต้นจากการสัมผัสกับหมูที่เป็นโรค สำหรับโรคไข้หวัดใหญ่ สายพันธุ์ใหม่ 2009 ที่เริ่มแพร่ระบาดในประเทศเม็กซิโก และสหรัฐอเมริกา ก่อนจะแพร่ระบาดไปหลายๆ ประเทศทั่วโลกนั้นเกิดจากเชื้อไข้หวัดใหญ่ ชนิดเอ สายพันธุ์ เอช 1 เอ็น 1 (H1N1) ซึ่งเป็นไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ของคนและไม่เคยพบมาก่อน เนื่องจากการผสมกันของสารพันธุกรรมไข้หวัดใหญ่ในมนุษย์ ไข้หวัดนกที่พบในทวีปอเมริกาเหนือ และไข้หวัดหมูที่พบในทวีปเอเชีย และยุโรป ทำให้องค์การอนามัยโลกต้องเฝ้าระวังการแพร่ระบาดของโรคไข้หวัดใหญ่ สายพันธุ์ใหม่ 2009 เนื่องจากหวั่นวิตกว่า เชื้อ H1N1 อาจจะกลายพันธุ์เป็นสายพันธุ์ที่อันตรายยิ่งขึ้น

การติดต่อ

เชื้อไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ 2009 มีการติดต่อเหมือนกับโรคไข้หวัดใหญ่ในคนทั่วไปและเชื้อจะมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา โดยระยะฟักเชื้อของไข้หวัดใหญ่ 2009 นั้นอยู่ที่ประมาณ 3 - 7 วัน หากผู้ป่วยได้รับเชื้อมาก ระยะฟักตัวก็จะเร็วซึ่งทั้งนี้จะขึ้นอยู่กับตัวผู้ป่วยด้วยว่าสุขภาพร่างกายแข็งแรงมากน้อยแค่ไหน ทั้งนี้เชื้อโรคจะอยู่ในเสมหะ น้ำมูก น้ำลายของผู้ป่วยและสามารถแพร่กระจายไปยังผู้อื่นด้วยการไอหรือจามรดกันในระยะใกล้ชิด รวมทั้งติดต่อกันทางลมหายใจหากอยู่ใกล้ ชิดผู้ติดเชื้อ และสามารถติดต่อได้จากมือหรือสิ่งของที่มีเชื้อปนเปื้อนอยู่ ทั้งนี้เชื้อโรคจะเข้าสู่ร่างกายทางจุกและตา เช่น การแคะจุก การขยี้ตา ซึ่งสามารถแพร่เชื้อได้ตั้งแต่ผู้ติดเชื้อยังไม่ปรากฏอาการ หรือหลังจากปรากฏอาการไข้แล้ว ขณะที่นักวิชาการขององค์การอนามัยโลกระบุไว้ว่าโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ 2009 มีอัตราการแพร่ระบาดมากกว่าโรคซาร์ และไข้หวัดนก แต่อัตราการเสียชีวิตมีน้อยกว่าคืออยู่ที่ร้อยละ 5-7 ขณะที่โรคไข้หวัดนกมีอัตราการเสียชีวิตสูงถึงร้อยละ 60

อาการ

เมื่อเชื้อไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ 2009 เข้าสู่ร่างกายจะมีระยะฟักตัวประมาณ 1 สัปดาห์ ก่อนจะปรากฏอาการที่คล้ายกับผู้ป่วยโรคไข้หวัดใหญ่ธรรมดา แต่มีอาการรุนแรงกว่าและรวดเร็วกว่านั่นคือมีไข้สูงราว 38

องศาเซลเซียส ปวดเมื่อยตามร่างกายตามข้อ ไอ มีน้ำมูก มีเสมหะ ปอดบวม เบื่ออาหาร บางรายอาจ
ท้องเสีย คลื่นไส้ อาเจียน จากนั้นเชื้อจะแพร่เข้าสู่กระแสโลหิตจึงทำให้เกิดเยื่อหุ้มสมองอักเสบ ผู้ป่วยจะมี
การทรงตัวผิดปกติ เดินเอนไปเอนมาเหมือนคนเมาสุรา นอกจากนี้อาจสูญเสียการได้ยินจนถึงขั้นหูหนวก
ได้ และอาจเป็นอันตรายถึงชีวิตหากไม่ได้รับการรักษาอย่างทัน่วงที

ระยะติดต่อ

ระยะติดต่อหมายถึงระยะเวลาที่เชื้อสามารถติดต่อไปยังผู้อื่นระยะเวลาที่ติดต่อกันคือ 1 วันก่อนเกิด
อาการ 5 วันหลังจากมีอาการ ในเด็กอาจแพร่เชื้อ 6 วันก่อนมีอาการและแพร่เชื้อได้นาน 10 วัน

โรคแทรกซ้อนที่สำคัญ

ผู้ป่วยที่ติดเชื้อไข้วัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ 2009 มีความเสี่ยงที่จะเป็นโรคปอดอักเสบตามมา รวมถึง
หัวใจวาย และอาจทำให้เกิดเยื่อหุ้มสมองอักเสบ ซึ่งโรคแทรกซ้อนนี้สามารถคร่าชีวิตได้ หากผู้ติดเชื้อ
ไข้วัดใหญ่อยู่ในกลุ่มเสี่ยง เช่น เด็กเล็ก ผู้สูงอายุ และหญิงตั้งครรภ์ รวมถึงผู้ที่เป็โรคเบาหวานและติด
ยาเสพติด เป็นต้น

การรักษา

องค์การอนามัยโลกระบุว่า การฉีดวัคซีนไข้วัดใหญ่ ยังไม่สามารถป้องกัน และรักษาโรคไข้วัดใหญ่
สายพันธุ์ใหม่ 2009 นี้ได้ แต่จากผลการทดสอบในห้องทดลองทางวิทยาศาสตร์บ่งชี้ว่า วัคซีนสายพันธุ์ใหม่
นี้สามารถรักษาได้ด้วยยาปฏิชีวนะ คือ

1. โอเซลทามิเวียร์ (ชื่อทางการค้าว่า ทามิฟลู) เป็นยาที่สามารถใช้ได้ตั้งแต่เด็กอ่อนถึงผู้ใหญ่ มีตัวยาทั้งที่เป็น
เม็ดและเป็นน้ำแต่มีผลข้างเคียงที่พบบ่อยที่สุด คืออา การคลื่นไส้ อาเจียน นอกจากนี้ในเด็กอาจมีอาการ
ปวด ท้องเลื้อดกำเดาออกปัญหาเรื่องหูและโรคตาแดง
2. ซานามิเวียร์ (ชื่อทางการค้าว่า รีเลนซา) เป็นยาที่ใช้ได้เฉพาะในผู้ป่วยอายุมากกว่า 5 ปี และไม่แนะนำให้
ใช้ในคนที่เป็โรคปอดเรื้อรัง เช่น โรคหืด หรือผู้ป่วยในสถานพยาบาลและผู้ที่มีอาการแพ้สารแลคโตส ตัวยา
มีลักษณะเป็นแบบชนิดพ่นเท่านั้น ผลข้างเคียงของยานี้คือเพิ่มความเสี่ยงของอาการหายใจลำบาก ในเด็ก
วัยเล็กและวัยรุ่นอาจมีความเสี่ยงสูงขึ้นจากอาการชัก

อาการ

สับสนความประพฤติดผิดปกติ ซึ่งอาจเกิดจากไข้วัดใหญ่ในระยะแรก ทั้งนี้ยาทั้งสองชนิดสามารถ

ป้องกันเชื้อไวรัสไม่ให้แตกตัวแต่ต้องรับยาภายใน 48 ชั่วโมง เพราะมีโอกาสที่เชื้อไวรัส กลายพันธุ์ได้อีกในอนาคต อย่างไรก็ตามองค์การอนามัยโลก กำลังเร่งผลิตวัคซีนเพื่อป้องกัน และรักษาโรคไขหวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ 2009 นี้ อยู่ ซึ่งยังคงต้องใช้เวลา อย่างน้อย 5-6 เดือน เพื่อให้ได้วัคซีนที่ใช้รักษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การป้องกัน

โรคไขหวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ 2009 เป็นไขหวัดใหญ่ที่ติดต่อกันจากคนสู่คน ซึ่งวิธีการป้องกันการติดต่อของโรคได้ดีที่สุด คือ การรักษาสุขภาพร่างกายให้แข็งแรงอยู่เสมอ โดยการออกกำลังกายรับประทาน อาหารที่มีประโยชน์นอนหลับพักผ่อนให้เพียงพอ อีกทั้งควรหลีกเลี่ยงการไปในที่ชุมชนหรือสถานที่แออัด และล้างมือบ่อยๆ และรวมทั้งผู้ที่ป่วยเป็นหวัดควรสวมหน้ากากอนามัย เพื่อป้องกันโอกาสการกลายพันธุ์ของเชื้อไวรัสไขหวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ 2009 ที่จะเข้าไปผสมกับไวรัสไขหวัดใหญ่ประจำฤดูกาลในตัวผู้ป่วย ซึ่งอาจจะทำให้เกิดเชื้อใหม่ที่มีความรุนแรงเพิ่มขึ้น คือยาเพิ่มขึ้นและแพร่ระบาดจากคนสู่คนมากขึ้นต่อไป แม้ว่าโรคไขหวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ 2009 จะมีอัตราการเสียชีวิตของผู้ติดเชื้อไม่มากนัก และผู้ติดเชื้อในประเทศไทยจะได้รับการรักษาจนหายแล้วก็ตาม แต่อย่างไรเราก็ควรต้องติดตามข่าวสารอย่างใกล้ชิด เพื่อสามารถเตรียมการป้องกันและเฝ้าระวังได้อย่างถูกต้อง ซึ่งวิธีการป้องกันโรคไขหวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ 2009 ที่ดีที่สุด ก็คือการรักษาสุขภาพให้แข็งแรงและล้างมือบ่อยๆ เพื่อกำจัดเชื้อโรคออกไปนั่นเอง